

STANOWISKO ZESPOŁU ROBOCZEGO KRAJOWEJ KOMISJI DO SPRAW OCEN ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, POWOŁANEGO DO PONOWNEGO ROZPATRZENIA MOŻLIWOŚCI UZGODNIENIA WARUNKÓW ŚRODOWISKOWYCH DLA PRZEDSIĘWZIĘCIA POLEGAJĄCEGO NA EKSPLOATACJI ZŁOŻA MELAFIRU „RYBNICA I” W RYBNICY LEŚNEJ GM. MIEROSZÓW, POW. WAŁBRZYSKI.

W dniu 30 września 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu (RDOŚ) wystąpił z wnioskiem do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o przekazanie pod obrady Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko (KKOOŚ) sprawy dotyczące uzgodnienia warunków środowiskowych dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża melafiru „Rybnica I” w Rybnicy Leśnej gm. Mieroszów, pow. wałbrzyski.

W dniu 9 grudnia 2011 r. w siedzibie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska odbyło się posiedzenie Zespołu roboczego Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko, utworzonego Uchwałą nr 2 Prezydium Krajowej Komisji, podjętej zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2010 r. *w sprawie funkcjonowania Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz regionalnych komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 257, poz. 1745). Zespół roboczy został powołany do rozważenia możliwości uzgodnienia warunków środowiskowych dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża melafiru „Rybnica I” w Rybnicy Leśnej gm. Mieroszów, pow. wałbrzyski.

W stanowisku Zespołu roboczego KKOOŚ z dnia 9 grudnia 2011 r. zalecono szereg uzupełnień raportu oraz ponowne przedstawienie uzupełnionego i ujednoliconego raportu oos pod obrady Zespołu roboczego. Przedstawiona przez wykonawcę skorygowana wersja raportu została przesłana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 19 lutego 2013 r. Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w celu rozpatrzenia Przez Krajową Komisję ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko. Posiedzenie Zespołu roboczego KKOOŚ odbyło się **w dniu 21 maja 2013 r.** Spotkanie prowadził Ryszard Zakrzewski powołany ww. Uchwałą na przewodniczącego Zespołu roboczego.

W spotkaniu wzięli udział członkowie KKOOŚ powołani do Zespołu, inni członkowie Krajowej Komisji, przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, inwestora – firmy Murillo Sp. z o. o. (w tym wykonawca raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko), przedstawiciele lokalnej społeczności oraz organizacji ekologicznych (lista osób obecnych na posiedzeniu jest dostępna w aktach sprawy).

Spotkanie odbyło się zgodnie ustalonym porządkiem obrad (załącznik 1).

I. Wprowadzenie

Zagadnienia problemowe, zgłoszone przez RDOŚ we Wrocławiu w celu przeanalizowania przez KKOOS:

1. Oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 „Góry Kamienne” i „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie”
2. Oddziaływanie skumulowane planowanego przedsięwzięcia z funkcjonującym wydobywaniem melafiru ze złoża „Rybnica Leśna”
3. Ocena oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia pod kątem konfliktów społecznych

Po wystąpieniu przedstawicieli Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, wykonawców skorygowanej wersji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz koreferenta, Pana Pawła Szczepaniaka odbyła się dyskusja, która koncentrowała się na analizie spełnienia zaleceń Zespołu Roboczego KKOOS sformułowanych w stanowisku z dnia 9 grudnia 2011 r.

Wobec wymaganej, przepisami ww. rozporządzenia Ministra Środowiska, liczby członków Zespołu obecnych na posiedzeniu, w oparciu o zgromadzoną w przedmiotowej sprawie dokumentację, w wyniku głosowania jawnego na posiedzeniu zamkniętym, Zespół przyjął poniżej przedstawione stanowisko¹.

II. Stanowisko

Po przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji oraz wysłuchaniu wszystkich głosów zainteresowanych stron, wobec wielu wątpliwości, Zespół roboczy uznał, że przedstawione akta sprawy nie pozwalają na sformułowanie i uzgodnienie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża melafiru „Rybnica I” z powodu braku właściwego opracowania, w szczególności, następujących zagadnień, o które KKOOS występowała już w poprzednim stanowisku:

1. Pełna ocena oddziaływania na obszary Natura 2000, zgodnie z art. 33 i ewentualnie art 34 ustawy *o ochronie przyrody* – raport oos nie zawiera odpowiednio udokumentowanych wniosków ani informacji umożliwiających potwierdzenie bądź wykluczenie prawdopodobieństwa wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000. Wątpliwości budzi zwłaszcza brak szczegółowego opisu metodyki inwentaryzacji gatunków, dla ochrony których utworzono obszar Natura 2000 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie”, potwierdzających wiarygodność i adekwatność prowadzonych badań oraz kryteriów, na podstawie których sformułowano wnioski o nieznaczącym oddziaływaniu planowanej kopalni na gatunki ptaków, dla ochrony których obszar ten został wyznaczony. Istotna jest również kwestia określenia znaczenia oddziaływania na siedlisko priorytetowe – 9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe.

¹ Dokument niniejszy nie zawiera informacji o przedsięwzięciu i przebiegu postępowania administracyjnego, gdyż informacje te zawarte są w stanowisku KKOOS z dnia 9 grudnia 2011r.

Ocena powinna uwzględniać potencjał siedlisk przyrodniczych i siedlisk chronionych gatunków na terenie planowanej inwestycji oraz w obszarze jej oddziaływania² w powiązaniu z tendencjami rozwojowymi danego siedliska w obszarze analizy.

2. Oddziaływanie na przyrodę Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich w całości oraz funkcję otuliny Parku – niezależnie od własności gruntów i przebiegu granic administracyjnych; w tym w szczególności:
 - a) Określenie znaczenia oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na funkcję korytarza ekologicznego, jaką pełnią przedmiotowe tereny;
 - b) Określenie znaczenia oddziaływania w odniesieniu do celu publicznego, jakim jest ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych;
 - c) Wykazanie braku rozwiązań alternatywnych oraz wskazanie nadrzędnego interesu publicznego – dla uzasadnienia konieczności zniszczenia gatunków chronionych – niezależnie od wyników oceny ‘naturowej’.
3. Określenie możliwości zagospodarowania mas ziemnych (nadkładu i odpadów wydobywczych) w kontekście przepisów ustawy *o odpadach wydobywczych*;
4. Analiza konfliktów społecznych – szczególnie w odniesieniu do:
 - a. Uciążliwości wydobywania i transportu urobku dla mieszkańców wszystkich miejscowości narażonych na bezpośrednie i pośrednie oddziaływanie – w raporcie powinien być przeanalizowany problem drgań i hałasu, jakie dodatkowo (w odniesieniu do ruchu innych pojazdów po drogach publicznych) będzie powodował transport urobku z dwóch kopalni.
 - b. Turystycznych walorów analizowanych terenów zarówno w kontekście miejsc wypoczynku (w szczególności mieszkańców Wałbrzycha, jak też osób z innych rejonów) oraz planów strategicznych miejscowości ukierunkowanych na rozwój turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego (np. Sokołowsko);
5. Uwzględnienie w ocenie oddziaływania na środowisko najbardziej niekorzystnych sytuacji:
 - a. skumulowanych oddziaływań na środowisko prowadzenia eksploatacji w obu miejscach z założeniem rozszerzenia eksploatacji na złożu ‘Rybnica Leśna’ – ocena oddziaływań skumulowanych powinna określić możliwe szlaki kumulacji oddziaływań (nie tylko polegające na wydobywaniu kruszyw, ale także np. dojazdy w sezonie zimowym do wyciągów narciarskich, planowane i realizowane przebudowy dróg), ich skalę czasową oraz znaczenie tych oddziaływań dla:
 - (i). zdrowia i życia ludzi,
 - (ii). środowiska przyrodniczego,
 - (iii). krajobrazu,a także w kontekście transgranicznym.

² Obszar oddziaływania inwestycji to nie tylko obszar występowania oddziaływań bezpośrednich, ale również pośrednich, wtórnych i skumulowanych.

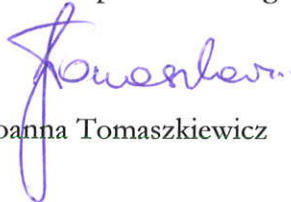
- b. Oraz uwzględnienie lub wykluczenie powiązań z oddziaływaniem autostrady A4 na te same typy chronionych siedlisk przyrodniczych w tym regionie.
6. Informacja o uwarunkowaniach związanych z wydobyciem surowców na terenie województwa dolnośląskiego oraz okolic Wałbrzycha określonych w dokumentach strategicznych i planistycznych. Opracowania te nakładają bowiem szereg warunków (jak np. lokalizacja ekranów akustycznych, konieczność organizacji kolejowego transportu kruszywa), do których analizowany raport o oddziaływaniu na środowisko się nie odnosi.
7. Szczegółowa prezentacja metodyki prowadzonych inwentaryzacji z podaniem terminów ich realizacji i metodyki określania oddziaływań na pozostałe aspekty środowiska.
8. Program:
 - a. minimalizacji przewidywanych oddziaływań przedsięwzięcia na wszystkich etapach jego realizacji wraz z oceną stopnia efektywności tej minimalizacji i oceną ewentualnego oddziaływania na inne elementy środowiska;
 - b. monitoringu przewidywanych oddziaływań przedsięwzięcia na wszystkich etapach jego realizacji wraz z planem działań w przypadku wystąpienia oddziaływań większych od prognozowanych w raporcie – np. program ten powinien uwzględniać m.in. zobowiązanie kopalni do prowadzenia monitoringu hałasu i drgań na trasach transportu urobku oraz proponować sposoby skutecznej minimalizacji w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnych poziomów hałasu czy drgań.

KKOOS zwraca uwagę na szczególną sytuację i uwarunkowania proceduralne, jakie zaistniały i które sprawiają, że konieczne jest zachowanie dużej przezorności i wnikliwości przy sporządzaniu raportu o oddziaływaniu planowanej kopalni na środowisko. W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż obszar Natura 2000 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” PLB020010 został powołany (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków) jako kompensacja dla sóweczki oraz włośchatki w celu zapewnienia kompensacji niemożliwych do uniknięcia znaczących negatywnych oddziaływań na te gatunki w związku z budową i eksploatacją autostrady A4, stąd zachowanie populacji tych dwóch gatunków jest kluczowe dla właściwego funkcjonowania tego obszaru Natura 2000 i warunkuje zakładany efekt kompensacji obszaru Natura 2000 „Bory Dolnośląskie PLB PLB020005. Trzeba dodać, że na terenie objętym inwentaryzacją stwierdzono występowanie wszystkich 12 gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru, w tym ww. sóweczkę i włośchatkę.

Drugim bardzo ważnym faktem jest prowadzenie przez ten sam organ – Burmistrza Mieroszowa równoległego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym również postępowania w kontekście transgranicznym, zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przed wystąpieniem o zmianę koncesji na wydobywanie kopalin – melafiru ze złoża „Rybница Leśna”. Dlatego tak ważna jest wnikliwa analiza oddziaływań pośrednich i skumulowanych, tym bardziej, że planowana kopalnia

Rybnica I znajduje się tylko 320m od granic funkcjonującej kopalni „Rybnica Leśna” i około 800 m od frontów eksploatacyjnych tej kopalni.

Sekretarz Zespołu roboczego

Joanna Tomasziewicz

Przewodniczący Zespołu roboczego

Ryszard Zakrzewski

Posiedzenie Zespołu roboczego Krajowej Komisji do Spraw Ocen Oddziaływania na
Środowisko

w dniu 21 maja 2013 r.

sala 163 budynek Ministerstwa Środowiska, godz. 11

Spotkanie będzie dotyczyło przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża melafiru „Rybnica I” w Rybnicy Leśnej gm. Mieroszów, pow. wałbrzyski.

Z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko (KKOOŚ) w przedmiotowej sprawie, wystąpił Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu (RDOŚ), w trybie art. 132 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

Na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2010 r. *w sprawie funkcjonowania Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz regionalnych komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 257, poz. 1745), Prezydium Krajowej Komisji powołało uchwałą nr 2, z dnia 2 grudnia 2011 r., Zespół roboczy do rozpatrzenia przedmiotowej sprawy. Na przewodniczącego Zespołu roboczego powołano Pana Ryszarda Zakrzewskiego, natomiast sekretarzem Zespołu została Pani Joanna Tomaszewicz. Będzie to drugie spotkanie poświęcone tej inwestycji, gdyż zgodnie z sugestią zawartą w stanowisku Zespołu KKOOŚ sporządzonym po pierwszym posiedzeniu, RDOŚ Wrocław po otrzymaniu od Inwestora uzupełnionej dokumentacji ponownie przedłożył ją pod obrady KKOOŚ.

Program spotkania

1. Rozpoczęcie spotkania przez Przewodniczącego Zespołu roboczego KKOOŚ
2. Wystąpienie przedstawiciela Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu
3. Wystąpienie Inwestora/Wykonawcy raportu o oddziaływaniu na środowisko
4. Wystąpienie Koreferenta
5. Dyskusja otwarta z udziałem zainteresowanych osób
6. Zamknięta część posiedzenia z udziałem członków Zespołu roboczego KKOOŚ – przyjęcie stanowiska.

